

Sjørring skoles inklusionsindsats

Forord

Den beskrivelse af Sjørring skoles inklusionsindsats, du sidder med foran dig, er at forstå som et foreløbigt resultat af en proces, der aldrig slutter. I samme sekund det sidste punktum sættes i denne beskrivelse af værdier, tanker og handlinger, som alle sammen sigter på at fremme inklusion i skolen, går arbejdet videre: Nye tanker tænkes, og nye handlinger foretages. Noget af det, vi tænker og gør, vil vise sig at slå fejl og ikke føre os tættere på målet: En inkluderende skole. Så må vi tænke nyt og handle anderledes.

Vi tror, at en vellykket inklusionsindsats vil resultere i en bedre skole for alle, for det er netop sådan vi forstår begrebet inklusion. Inklusionsindsatsen er ikke rettet mod de få, de udvalgte eller de udsatte. Alle i skolen skal inkluderes.

Inklusion, – kvalitet eller kvantitet?

Inklusion er et kvalitativt begreb. Det betyder, at inklusion lykkes når vi oplever os inkluderede, og vi udvikles fagligt og socialt, og vi er i trivsel.

Inklusion er således ikke et kvantitativt begreb. Derfor kan vores evne til at inkludere ikke bedømmes alene på baggrund af antal elever i skolen eller antal elever i andre skoletilbud.

Inklusion, - grundlæggende værdier

Inklusion i skolen bygger naturligvis, - ligesom alle skolens bestræbelser, på det værdigrundlag, der fremgår af folkeskolens formålsparagraf:

§1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for

at tage stilling og handle. Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

§2. Folkeskolen er en kommunal opgave, jf. dog § 20, stk. 3. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres vederlagsfri undervisning i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen fastlægger, jf. § 40 og § 40 a, mål og rammer for skolernes virksomhed inden for denne lov. Stk. 2. Den enkelte skole har inden for de givne rammer ansvaret for undervisningens kvalitet i henhold til folkeskolens formål, jf. § 1, og fastlægger selv undervisningens organisering og tilrettelæggelse. Stk. 3. Elever og forældre samarbejder med skolen om at leve op til folkeskolens formål.

Inklusion, - fokuspunkter på Sjørring skole

Fysisk inklusion

Det fremgår af Sjørring skoles mål, at vi tilstræber at skabe et skolemiljø, som er et trygt lære- og værested, og som giver optimale muligheder for trivsel, indlæring og udvikling, og som tilbyder æstetiske oplevelser.

I en inklusionssammenhæng betyder dette, at vi er opmærksomme på de fysiske rammers store betydning. Bygninger og lokaler skal være tilgængelige for alle elever. Det fysiske miljø skal opleves som værende befordrende for læring, udvikling og trivsel for alle.

Faglig inklusion

Det fremgår af Sjørring skoles mål, at vi vil styrke elevernes alsidige og personlige udvikling gennem aktivt arbejde med tilegnelse af kundskaber, færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer.

Vi tilstræber at eleverne bibeholder og udvikler lysten og evnen til at lære.

Skolen skal præges af både praktiske, musisk/kreative og boglige aktiviteter.

Vi tilstræber, at disse dimensioner indgår i en stadig vekselvirkning i det daglige arbejde.

Vi vil sikre, at eleverne, når de forlader skolen, er godt rustede til at tage beslutninger i deres fremtidige liv.

I en inklusionssammenhæng betyder dette, at vi hele tiden arbejder på at udvikle undervisning, der giver alle elever mulighed for at realisere potentialer.

Social inklusion

Skolens grundholdning fremgår af følgende citat fra de samværsregler, der er gældende på skolen:

”Ingen kan have det helt godt, hvis nogen har det dårligt”

Det følger heraf, at alle på skolen forventes at medvirke positivt til såvel fællesskabets opretholdelse som den enkeltes trivsel. Vi har den opfattelse, at mennesket er et socialt væsen, der bliver til og udvikles i et samspil med andre.

I en inklusionssammenhæng betyder dette, at vi hele tiden arbejder på at fremme alles deltagelse i skolens sociale liv og undervisningsmæssige aktiviteter.

Inklusionsfremmende handlinger

Som udgangspunkt kan man sige, at alle skolens aktiviteter bør være inklusionsfremmende. Det følger heraf, at vi skal være opmærksomme på situationer, aktiviteter og måder at organisere ting på, der virker ekskluderende, og så søge at ændre elevernes omverden i en mere inkluderende retning.

I en inkluderende pædagogisk tankegang er det i lige så høj grad fællesskabet/omverdenen som individet, der er genstand for udvikling og forandring. Omverdenen i skolen gælder derfor alle forhold: det fysiske rum, relationer, aktiviteter/undervisning, struktur, metoder m.v.

Fysisk inklusion

Skolen vil sikre, at fysiske barrierer for elevers deltagelse og trivsel overvindes. Adgangsforhold, lyd- og lys-temperaturforhold, møblering og udstyr, rengøringsstandard osv. skal altid være fremmende for elevers deltagelse, læring og trivsel. Kompenserende IT-værktøjer skal være tilgængelige for de elever, der har gavn heraf.

Faglig inklusion

Skolens kerneydelse er undervisning. Derfor er fokus på inkluderende undervisning af allerstørste betydning. Selvom udgangspunktet naturligvis er, at inkluderende undervisning gælder alle skolens elever, er det vigtigt at være opmærksom på, at inkluderende undervisning til alle stiller krav om, at der også findes undervisningstilbud, der retter sig mod de få. Kun ved at tilbydes noget forskelligt, kan alle behandles ens, i en inkluderende skole.

Det pædagogiske personales viden og samarbejdsevner er af allerstørste betydning. Personalets uddannelse og teamsamarbejde står derfor centralt i skolens bestræbelser på at være inkluderende.

Konkret kan nævnes:

- Deltagelse i videreuddannelse indenfor LP, "Cooperative learning", uddannelse af læsevejledere og matematikvejledere, faglig videreuddannelse på linjefag-light niveau i flere fag, kurser i undervisning af børn med diagnoser, undervisning der særligt retter sig mod drenge i skolen osv.
- Fokus på teamsamarbejde.

- Oprettelse af "Ressourceteam" bestående af skolens AKT lærere, læsevejledere, IT- vejledere, matematikvejleder, faglig specialundervisningslærer og andre med særlig viden på relevante områder.

Undervisningens organisering er ligeledes af stor betydning. Derfor arbejdes der hele tiden på at skabe muligheder for holddannelse som supplement til klassens fællesskab. Skolens valgfagsordning er et eksempel på holddannelse, der ofte bygger på den enkelte elevs særlige interesser, men som også tilbyder særlige tilbud, der har karakter af hjælpeforanstaltninger for elever, der gerne vil forbedre sig på områder, hvor de oplever sig værende svage. Der tilbydes også særlige hold til elever, der gerne vil blive endnu bedre på områder, hvor de oplever sig værende stærke.

Skolen opfordrer til holddannelse ud fra forskellige kriterier og med forskellige organisationsformer. Bl.a. anvendes ressourcelærere, -såkaldte "kuffertlærere", på en måde, der fremmer muligheden for holddannelse og andre former for særlig faglig og social hjælp, herunder lektiehjælp.

På Sjørring skole findes to markant "anderledes" organisationsformer, som sigter på at inkludere elever med særlige behov: Myreskolen og P-klassen.

Myreskolen

I lighed med de fleste andre skoler oplever Sjørring skole et behov for at kunne tilbyde den rette undervisning til elever med ADHD-lignende problematikker. Derfor har skolen oprettet et særligt skoletilbud rettet mod elever fra indskoling og mellemtrin.

Den grundlæggende ide bag Myreskolen er at nogle elever har brug for en særlig kombination af omverdensforandring og personlig udvikling, hvis deres udbytte af skolegang skal være tilfredsstillende.

Myreskolen forsøger at skabe et skolemiljø, hvor elevernes mulighed for faglig og personlig udvikling optimeres, samtidig med at lærerne i Myreskolen indsamler viden om de konkrete elevers behov og potentialer. En viden som tilflyder lærerne i elevernes hjemklasser, så der kan ske de nødvendige ændringer i hjemklassernes undervisningsmiljø. Ændringer, der muliggør Myreskoleelevernes tilbagevending til hjemklassen.

P-klassen

Det undervisningstilbud, som P-klassen repræsenterer, retter sig imod elever i skolens overbygning. Der er som oftest tale om drenge, der har behov for en praktisk dimension i undervisningen.

Nogle elever har al deres undervisning i P-klassen, andre deltager i P-klassens undervisning i en del af undervisningstiden. Erfaringen viser, at elever der har gået i P-klassen har særdeles høj succesrate mht. gennemførelse af ungdomsuddannelse, -i reglen håndværkeruddannelser.

Social inklusion

I alle klasser arbejdes med begreber som ligeværd, kammeratskab, fællesskab, omgangsformer og ansvar for hinanden. I den forbindelse ønsker bestyrelsen ved Sjørring skole at udtrykke sin bekymring over, at det ikke længere er muligt at gennemføre lejrskoleophold. Lejrskole er et virksomt middel til at fremme social inklusion.

Skolen tilstræber at opretholde en kultur præget af venlighed, lydhørhed, gensidig respekt og omsorgsfuldhed.

Fremtidige fokuspunkter

Skolebestyrelsen ved Sjørring skole har på møde i november 2012 formuleret følgende ønsker til inklusionsfremmende tiltag:

- Endnu bedre mulighed for støtte fra ressourcepersoner
- Uddannelse af pædagogisk personale
- Udvidet brug af holddannelse
- Heldagsskole
- Videreudvikling af Myreskolen
- Fokus på inklusion af de fagligt stærkeste elever
- Forholdet imellem trivsel og læring
- Forældrenes inddragelse i inklusionsopgaven
- Eksklusion som en nødvendighed for at skabe inklusion i en anden sammenhæng

Sjørring, november 2012